

Brussel, 30 mei 2007

Memorandum van Intermixt en Inter-Regies

Intermixt vertegenwoordigt de gemeentelijke aandeelhouders van de gemengde distributie-intercommunales voor elektriciteit en aardgas. De stichting groepeert de voorzitters en de sectorvoorzitters van die intercommunales.

Inter-Regies vertegenwoordigt de zuivere distributie-intercommunales voor elektriciteit en aardgas die enkel gemeentelijke en provinciale aandeelhouders hebben.

Sinds de vrijmaking zijn die intercommunales hoofdzakelijk **distributienetbeheerders (DNB's)** geworden en hebben zij dus taken op het vlak van infrastructuurbeheer en bijbehorende openbare dienstverplichtingen.

De vrijmaking heeft de intercommunales hun activiteiten van energieverkoop ontnomen. De **inkomsten van die intercommunales** zijn drastisch verminderd als gevolg van die activiteitsbeperking en de tariefverlagingen die de CREG reeds oplegde aan de DNB's. Op die manier werd het systeem van parafiscale heffing - toegepast op de verdeelde energie ten voordele van de gemeenten – ontmanteld¹. Tegelijkertijd zijn de prijzen voor de eindverbruiker gestegen ten voordele van de producenten/leveranciers evenals de federale en gewestelijke overheden, die bijkomende heffingen in hun voordeel hebben ingevoerd.

De **bevoegdheden** inzake gas- en elektriciteitsdistributie zijn verdeeld over de federale overheid, waarvan de bevoegdheden voornamelijk gericht zijn op de prijscontrole, en de gewesten, waarvan de bevoegdheden betrekking hebben op de organisatie en de goede werking van de distributie. De gewesten bepalen zo het niveau van de vereiste investeringen, de kwaliteitsnormen, de aan de klant te verstrekken dienstverlening en de openbare dienstverplichtingen. De laatste jaren werden de op die manier aan de DNB's toevertrouwde taken en verplichtingen fel verzwaaard, onder andere op het vlak van de uitbreiding van het gasnet en op het vlak van de sociale bescherming van de uit de markt geweerde klanten.

De federale regering heeft als voornaamste bevoegdheid de prijscontrole; zij heeft de tariefbepaling van de DNB's toevertrouwd aan een onafhankelijke regulator, de CREG. In die hoedanigheid bepalen de federale overheid en de CREG de beschikbare middelen om de door de gewesten bepaalde opdrachten te vervullen, het niveau van vergoeding van de kapitalen die de gemeenten investeren en het inkomen dat de gemeenten uit die activiteit bekomen. Die verdeling leidt vandaag soms tot een impasse tussen de twee bevoegdheidsniveaus.

De **zorg van de gemeentelijke aandeelhouders** van de gemengde en zuivere DNB's - en dus van Intermixt en Inter-Regies - gaat vooral uit naar:

- de nood aan een stabiele, coherente en billijke regulering van de tarieven;

¹ In het Waals en in het Brussels Hoofdstedelijk gewest wordt de vroegere parafiscale heffing gedeeltelijk gecompenseerd door systemen van wegenisretributie. In Vlaanderen wordt deze heffing gedeeltelijk en tijdelijk gecompenseerd door de zogenaamde Elia-heffing.

- de mogelijkheid om met die tarieven het geheel aan opdrachten te financieren die door de gewesten werden toevertrouwd aan de DNB's;
- de mogelijkheid voor de DNB's om hun verplichtingen na te komen inzake arbeidsveiligheid, openbare gunningsopdrachten en collectieve arbeidsovereenkomsten; met inbegrip van de sectorale pensioenstelsels.

De laatste jaren werd aan die zorg niet tegemoet gekomen en zijn de problemen, eerder dan zich geleidelijk op te lossen, integendeel groter geworden en brengen zij zelfs de stabiliteit van de distributie in het gedrang. Tegen tarifaire beslissingen van de CREG zijn er momenteel 450 door de intercommunales aanhangig gemaakte beroepen bij de Raad van State of het Hof van Beroep.

Daarom vragen Intermixt en Inter-Regies, namens de gemeenten en de DNB's, aan de volgende regering om, los van mogelijke bevoegdheidsverschuivingen tussen de federale overheid en de gewesten erop toe te zien:

- 1) dat de stabiliteit, de transparantie, de coherentie en de billijkheid van het systeem voor het bepalen van de **tarieven** van de DNB's wordt verzekerd. Sinds de publicatie van de desbetreffende KB's in 2002 en 2004 is de **juridische zekerheid** er geleidelijk op achteruit gegaan ten voordele van een interpretatie- en discretionaire beslissingsmacht van de CREG. Intermixt en Inter-Regies vragen niet om die interpretatiemacht te versterken, maar om via een KB zoveel mogelijk de elementen betreffende de tariefbepaling te verduidelijken;
- 2) dat de federale wetgeving op het niveau van de prijzen en de acties van de CREG geen obstakel vormen voor de **uitvoering van de opdrachten** die door de gewesten worden toevertrouwd aan de DNB's.

2.1. Betreffende de **openbare dienstverlening** (beschermde klanten, openbare verlichting,...) vragen Intermixt en Inter-Regies dat de CREG alleen maar aanvullend zou tussenkomen bij gebrek aan goedkeuring door de gewesten van de vereiste middelen of van de noodzakelijke kosten voor de vervulling van deze opdrachten.

A contrario, wanneer het budget van die opdrachten het voorwerp heeft uitgemaakt van een goedkeuring door het gewest, zou het aan de CREG slechts toekomen de opname van die kosten in de tarieven goed te keuren, in voorkomend geval in wat men het « tarief van de toeslagen » noemt;

2.2. In het geval van een **investeringsprogramma** (uitbreiding of vernieuwing van de gasnetwerken, conversie van de gasnetten naar hoogcalorisch gas, invoering van elektronische meters, ...), vragen Intermixt en Inter-Regies dat de CREG deze investeringen zou behandelen als openbare dienstverlening en, in bepaalde gevallen, als een absolute noodzaak voor de veiligheid.

- 3) dat de CREG de **gegrondheid** niet kan betwisten van de **kosten** die het resultaat zijn van openbare gunningsopdrachten, collectieve arbeidsovereenkomsten, veiligheidsnormen of andere verplichtingen van de gewestelijke overheden;

- 4) dat de artikels van de KB's van 2002 en 2004, die de opname in de tarieven verzekeren van de niet-gekapitaliseerde **pensioenlasten**, in de wetgeving behouden blijven en dat in de continuïteit van de vroeger bepaalde regels;
- 5) dat een **billijke vergoeding** zou gegarandeerd worden van de economische waarde van de distributienetten.

De uittredende regering had gepland nieuwe **KB's voor meerjarentarieven distributie** goed te keuren, op voorstel van de CREG en na overleg met de DNB's, in de herfst van 2007. Dat dient te gebeuren met oog op het toepassen van de nieuwe bepalingen die voortvloeien uit de wijziging van de wetten van 1999.

Intermixt en Inter-Regies vragen dat de uitwerking van die KB's de gelegenheid zou vormen om de **juridische zekerheid** te verhogen betreffende de tarieven van de DNB's; door een gedetailleerde codificering van de beslissingsregels van de CREG.

Zij dringen er bovendien op aan dat die ontwerpen van KB's het voorwerp zouden zijn van een **diepgaand overleg** van de DNB's met de CREG en de regering. Zij wensen dat de regering daartoe de nodige tijd zou nemen opdat alle voorwaarden voor een dergelijk overleg zouden verenigd zijn en zich niet zou opsluiten in een kalender die dat zou beletten

Bovendien is het aangewezen dat oplossing waardoor de gemeenten kunnen rekenen. overheid/gewesten zou leiden tot een op vergelijkbare parafiscale inkomsten als vroeger

TEKSTVOORSTEL VOOR REGEERAKKOORD

“ De uitwerking van de meerjarentarieven voor de distributienetbeheerders zal in nauw overleg met de distributienetbeheerders gebeuren, teneinde de coherentie, de stabiliteit, de transparantie, de rechtszekerheid en de billijkheid van het systeem te verhogen, met oog voor de kwaliteit van de energiebevoorrading voor burgers en bedrijven. “
